

פרשת שמות תשע"ז

הרב ארי דוד קאהן
Adk1010@gmail.com

Rabbi Ari Kahn
<http://arikahn.blogspot.com>

1. שמות פרק א, ז-כב

(ז) ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד ומאד ותמלא הארץ אתם: פ (ח) ויקם מלך חדש על מצרים אשר לא ידע את יוסף: (ט) ויאמר אל-עמו הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו: (י) הבה נתחכמה לו פו-ירפה והיה כיי-תקראנה מלחמה ונוסף גם-הוא על-שנאינו ונלחם-בנו ועלה מו-הארץ: (יא) וישעמו עליו שרי מסיים למען ענתו בסבלתם ויבן ערי מסכנות לפרעה את-פתם ואת-רעמסס: (יב) וכאשר יענו אתו כן ירפה וכן יפרץ ויקצו מפני בני ישראל: (יג) ויעבדו מצרים את-בני ישראל בפרו: (יד) וימררו את-חייכם בעבדה קשה בחמר ובלבנים ובכלי-עבדה בשדה את פלי-עבדתם אשר-עבדו בהם בפרו: (טו) ויאמר מלך מצרים למיילדת העברית אשר שם האחת שפרה ושם השנית פועה: (טז) ויאמר בילדכן את-העבריות ולא עשו כאשר דבר אליהן מלך מצרים ותתייני את-הילדים: (יז) ויתראנן המיילדת את-האלהים ולא עשו כאשר דבר אליהן מלך מצרים ותתייני את-הילדים: (יח) ויקרא מלך מצרים למיילדת ויאמר להן מדוע עשיתן הדבר הזה ותתייני את-הילדים: (יט) ותאמרנן המיילדת אל-פרעה כי לא כנעשים המצרית העברית כיי-חיות הנה בטורם תבוא אלהן המיילדת וילדו: (כ) ויטיב אלהים למיילדת וירב העם ויעצמו מאד: (כא) ויהי כיי-יראו המיילדת את-האלהים ויעשו להם בתים: (כב) ויצו פרעה לכל-עמו לאמר פל-הבן הילוד היארה תשליכהו וכל-הבת תחיון:

2. בראשית פרק א, כז-כח (ז)

(כז) ויברא אלהים את-האדם בצלמו בצלם אלהים ברא אתו זכר ונקבה ברא אתם: (כח) ויברך אתם אלהים ויאמר להם אלהים פרו ורבו ומלאו את-הארץ וכבשה ורצו בדגת הים ובעוף השמים ובכל-חיה הרמשות על-הארץ:

3. רש"י בראשית פרק ג פסוק יב (ח) - אשר נתת עמדי - כאן כפר בטובה:

4. בראשית פרק לד פסוק ל (ט)

ויהי כאשר יעקב אל-שמעון ואל-לוי עכרתם אתי להבאישני בישוב הארץ בפנעני ובפרגי ואני מתי מספר ונאספו עלי והכוני ונשמדתי אני ובייתי:

5. בראשית פרק יד, א-ב (י)

(א) ויהי בימי אמרפל מלך-שנער ... עשו מלחמה את-פרע מלך סדם ואת-ברשע מלך עמרה...

6. בראשית פרק יא, א-ד (יא) (יד)

(א) ויהי כל-הארץ שפה אחת ודברים אחדים: (ב) ויהי בנסעם מקדם וימצאו בקעה בארץ שנער וישבו שם: (ג) ויאמרו איש אל-רעהו הבה נלבנה לבנים ונשרפה לשרפה ויהי להם הלבנה לאבן והחמר הנה להם לחמר: (ד) ויאמרו הבה נבנה-לנו עיר ומגדל וראשו בשמים ונעשה-לנו שם פו-נפויז על-פני כל-הארץ:

7. בראשית פרק ב, טו (יג)

(טו) ויקח ה' אלהים את-האדם וינחהו בגו-עדו לעבדה ולשמרה:

8. בראשית פרק ג, יז-יט (יד)

(יז) ולאדם אמר כיי-שמעת לקול אשתך ותאכל מו-העץ אשר צויתיה לאמר לא תאכל ממנו ארוה האדמה בעבורך בעצבון תאכלנה כל ימי חייך: (יח) וקוץ ודרדר תצמיח לה ואכלת

וַיֹּאמֶר אֲכֹן נֹדַע הַדָּבָר: (טו) וַיִּשְׁמַע פְּרַעֲלָה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּבְקֹשׁ לַהֲרֹג אֶת־מֹשֶׁה וַיִּבְרַח מֹשֶׁה מִפְּנֵי פְרַעֲלָה וַיֵּשֶׁב בְּאֶרְצ־מִדְיָן וַיֵּשֶׁב עִלְי־הַבְּעָרָה: (טז) וּלְכַתְּוּ מִדְיָן שָׁבַע בְּנֹת וּתְבָאנָה וּתְדַלְּנָה וּתְמַלְאנָה אֶת־הַקְּרֹטִים לְהַשְׁקוֹת צֹאן אַבְיָהוּן: (יז) וַיָּבֹאוּ הַרְעִים וַיְגַרְשׂוּם וַיִּקָּם מֹשֶׁה וַיּוֹשְׁעֵן וַיִּשְׁקֹ אֶת־צֹאנָם: (יח) וּתְבָאנָה אֶל־רַעֲוֹאֵל אַבְיָהוּן וַיֹּאמֶר מִדְּוַע מִהֲרַתָּן בָּא הַיּוֹם: (יט) וּתְאִמְרֵן אִישׁ מִצְרַיִם הִצִּילָנוּ מִיַּד הַרְעִים וְגַם־דָּלָה דָּלָה לָנוּ וַיִּשְׁקֵן אֶת־הַצֹּאן: (כ) וַיֹּאמֶר אֶל־בְּנֵי־וָאִיֹּו לָמָּה זֶה עֲזַבְתֶּן אֶת־הָאִישׁ קְרָאָן לוֹ וַיֹּאכַל לֶחֶם: (כא) וַיּוֹאֵל מֹשֶׁה לְשִׁבְתָּ אֶת־הָאִישׁ וַיִּתֵּן אֶת־צִפְרָה בְּתוֹ לְמֹשֶׁה: (כב) וַתֵּלֶד לָּו וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ גְּרִשָׁם כִּי אָמַר גַּר הָיִיתִי בְּאֶרְץ נֹכְרִיָה: פ (כג) וַיְהִי בְּיָמֵים הַרְבִּים הֵהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיֹּאנְחֻוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִן־הַעֲבָדָה וַיִּזְעְקוּ וַתַּעַל שׁוֹעַתָם אֶל־הָאֱלֹהִים מִן־הַעֲבָדָה: (כד) וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת־נַאֲקָתָם וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־בְּרִיתוֹ אֶת־אֲבְרָהָם אֶת־יִצְחָק וְאֶת־יַעֲקֹב: (כה) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּדַע אֱלֹהִים: ס

15. בראשית פרק א, ג-ה

(ג) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר וַיְהִי־אֹר: (ד) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת־הָאֹר כִּי־טוֹב וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ: (ה) וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאֹר יוֹם וּלְחֹשֶׁךְ לַיְלָה וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם אֶחָד: פ

16. חזקוני שמות פרשת וארא פרק ו פסוק כ

(כ) וַיִּקַּח עִמְרָם אֶת יוֹכָבֵד דֹּדְתוֹ מֵהַסְּסִים הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שִׂיצָא אָדָם גְּדוּל כְּמוֹשֶׁה מִלְּקוּחִים שַׁעֲתִיד לְהִזְהִיר עֲלֵיהֶם. לְפִי שְׂאִין מַעֲמִידִים פְּרַנְס עַל הַצְּבוּר אֵלֶּא א"כ קוֹפָה שֶׁל שְׂרָצִים תְּלוּיָה לֹו בְּצוּאָרוֹ פֶּן יִתְגַּאֵה עַל הַצְּבוּר, כְּמוֹ שֶׁמִּצִּינוּ בְּדוּד.

17. ריקאנטי שמות פרשת וארא פרק ו פסוק כ

(כ) וַיִּקַּח עִמְרָם אֶת יוֹכָבֵד דֹּדְתוֹ וְגו' [שם כ']. הַנֶּךְ רוֹאֵה כִּי מֹשֶׁה רַבִּינוּ ע"ה הִיָּה שְׁבִיעִי לְאַבוֹת, וְכַבֵּד רַמְזִיתִי בְּסוּד חֲנוּךְ כִּי הַשְּׁבִיעִי חֲשׂוֹב. וְאֵל תְּתִמָּה מְלִידַת מֹשֶׁה שֶׁהִיָּתָה בַּעֲנִין זֶה כְּשֶׁתְּבִין מֵהַ שְׁכַתְּבִיתִי בְּמַלְכוּת בֵּית דוּד.

18. שמות פרק ו, כ

(כ) וַיִּקַּח עִמְרָם אֶת־יוֹכָבֵד דֹּדְתוֹ לֹו לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לָּו אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־מֹשֶׁה וַשְּׁנֵי חֲנִי עִמְרָם שָׁבַע וַיִּשְׁלַעֲשִׂים וּמָאֵת שָׁנָה:

19. כתר יונתן שמות פרשת וארא פרק ו פסוק כ

(כ) וַיִּקַּח עִמְרָם אֶת יוֹכָבֵד חַבִּיבָתוֹ לֹו לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לֹו אֶת אַהֲרֹן וְאֶת מֹשֶׁה וְשְׁנֵי חַיִּיו שֶׁל עִמְרָם הַחֲסִיד מֵאָה וְשְׁלוֹשִׁים וְשֶׁבַע שָׁנִים חַי עַד שֶׁרָאָה אֶת בְּנֵי רַחֲבִיא בֶן גְּרִשׁוֹם בֶּן מֹשֶׁה:

20. בראשית פרק ו, יז

(יז) עֲשֵׂה לָּהּ תְּבֵת עֲצִי־גֹפֶר קָנִים תַּעֲשֶׂה אֶת־הַתְּבָה וְכַפְרָתָּ אֹתָהּ מִבַּיִת וּמִחוּץ בַּכֹּפֶר:

21. בראשית פרק ה, א

(א) וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֶת כָּל־הַחַיָּה וְאֶת־כָּל־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתְּבָה וַיַּעֲבֹר אֱלֹהִים רוּחַ עַל־הָאָרֶץ וַיִּשְׁכּוּ הַמַּיִם:

22. תלמוד בבלי מסכת בבא בתרא דף קכ עמוד א

"וַיִּקַּח", "וַיִּתְּזוּר" מִיִּבְעִי לִיָּה? אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בַּר זְבִידָא, מְלַמֵּד שֶׁעֲשֵׂה לָּהּ מַעֲשֵׂה לְקוּחִין - הוֹשִׁיבָה בְּאֶפְרַיִן, וְאַהֲרֹן וּמְרִים מְשׁוֹרְרִין לְפָנֶיהָ, וּמְלַאכֵי הַשְּׂרָת אוֹמְרִים, (תְּהִלִּים קִיג) "אִם הַבָּנִים שְׂמִחָה".

23. מסכת סוטה דף יב עמוד א

"וַיִּלְךָ אִישׁ מִבַּיִת לְוִי וַיִּקַּח אֶת - בַּת לְוִי". (שְׁמוֹת ב) לְהִיכֵן הַלֵּךְ? אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בַּר זְבִידָא, שֶׁהָלַךְ בַּעֲצַת בְּתוֹ. תְּנָא, עִמְרָם - גְּדוּל הַדּוֹר הַזֶּה, כִּיִּן שָׂרָאָה שְׂאֵמֶר פְּרַעֲלָה, "כָּל הַבֶּן הַיְלוּד הַיֵּאָרָה תִּשְׁלִיכֶהוּ", אָמַר, לְשׂוֹא אָנוּ עֲמִלִּים. עֲמַד וּגְרַשׁ אֶת אִשְׁתּוֹ. עֲמַדוּ כָּלֶם וּגְרַשׁוּ נְשׁוֹתֵיהֶם.

אמרה לו בתו, **אבא, קשה גזרתך יותר משל פרעה הרשע**, שפרעה לא גזר אלא על הזכרים, ואמה גזרת על הזכרים ועל הנקבות; פרעה לא גזר, אלא בעולם הזה, ואמה גזרת בעולם הזה ולעולם הבא. פרעה - רשע הוא, ספק גזרתו מתקימת, ספק אין מתקימת, ואמה - צדיק, ודאי גזרתה מתקימת, שנאמר, (איוב כב) "ותגזר אמר ויקם לך". עמד והחזיר את אשתו. עמדו פלם והחזירו נשותיהן.

24. תלמוד בבלי מסכת סוטה דף יב עמוד ב

"ותקח מרים הנביאה אחות אהרן את התף בידה", (שמות טו) אחות אהרן ולא אחות משה?! אמר רב עמרם אמר רב, ואמרי לה, אמר רב נחמן אמר רב, מלמד, שהיתה מתנבאה כשהיא אחות אהרן דר יג ע"א ואמרת, עתידה אמי שתלד בן, שמושיע את ישראל, וכיון שנולד משה, נתמלא כל הבית כולה אור, עמד אביה ונשקה על ראשה, אמר לה, בתי, נתקימה נבואתיך! וכיון שהטילוהו ל'אור, עמד אביה וטפחה על ראשה, אמר לה, בתי, היכן נבואתיך? והיגו דכתיב, (שם ב) "ותמצב אחתו מרחק לדעה מה יעשה לו", לידע מה יהא בסוף נבואתה:

25. מדרש רבה בראשית פרשה כב סימן ב

אר"א בן עזריה ג' פלאים נעשו באותו היום בו ביום נבראו בו ביום שמשו בו ביום הוציאו תולדות א"ל רבי יהושע בן קרחה עלו למטה שנים וירדו שבעה קין ותאומתו והבל ושתי תאומתיו

26. בראשית רבה (וילנא) פרשת בראשית פרשה ח: יג

א"ר אבהו נטל הקדוש ברוך הוא כוס של ברכה וברכן, אר"י ברבי סימון מיכאל וגבריאל הם היו שושבינין של אדם הראשון, אמר רבי שמלאי מצינו שהקב"ה מברך חתנים ומקשט כלות ומבקר חולים וקובר מתים, מברך חתנים מניין, ויברך אותם אלהים,

27. שמות פרק ג, א-ח

ומשה היה רעה את צאן יתרו חתנו כהן מדגן וינהג את הצאן אחר המדבר ויבא אל-ה' האלהים חרבה: (ב) וירא מלאך ה' אליו בלבת-אש מתוך הסנה וירא והנה הסנה ביער באש והסנה איגנו אכל: (ג) ויאמר משה אסרה-נא ואראה את-המראה הגדל הזה מדוע לא-יבער הסנה: (ד) וירא ה' כי סר לראות ויקרא אליו אלהים מתוך הסנה ויאמר משה ויאמר הנני: (ה) ויאמר אל-תקרבו ה' של-נעליך מעל רגליך כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת-קדש הוא: (ו) ויאמר אנכי אלהי אביך אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב ויסתר משה פניו כי לא מהביט אל-האלהים: (ז) ויאמר ה' ראה ראיני את-עני עמי אשר במצרים ואת-צעקתם שמעתי מפני נגשיו כי ידעתי את-מכאביו: (ח) וארד להצילו מיד מצרים ולהעלותו מן-הארץ הווא אל-ארץ טובה ורחבה אל-ארץ זבת חלב ודבש אל-מקום הפנעני והחתי והאמרי והפרזי והחני והיבוסי:

שמות פרק ד, א-ה

(א) ויען משה ויאמר והו' לא-יאמינו ל'י ולא ישמעו בקולי כי יאמרו לא-נראה אליך ה': (ב) ויאמר אליו ה' מזה מה-הנה בנגד ויאמר מטה: (ג) ויאמר השליכהו ארצה וישליכהו ארצה ויהי לנחש וינכס משה מפניו: (ד) ויאמר ה' אל-משה שלח ידך ואחז בנזבו וישלח ידו ויחזק בו ויהי למטה בכפו: (ה) למען יאמינו כי-נראה אליך ה' אלהי אבותם אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב:

28. שמות פרק ד, יד

(יד) ויחר-אף ה' במשה ויאמר הלא אהרן אחיך הלוי ידעתי כי-דבר ידבר הוא וגם הנה-הוא יצא לקראתך וראה ושמה בלבו: